

Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.:
13/06868-6

Dato:
07.01.2014

Høringsuttalelse- Alkoholregelverket

Det vises til utsendt brev av 08.10.2013 om høring for endringer i alkoholregelverket. Sarpsborg kommune har behandlet høringsuttalelsen i Plan- og økonomiutvalget.

Høringsuttalelse støtter mange av de nye forslagene, men er kritisk til innføring av prikkbelastningssystem og innføring av elektronisk kunnskapsprøve. Rådmannen støtter endringene vedrørende krav til skjenkekontrollen, blant annet at det alltid skal være to kontrollører og krav til kunnskapsprøve for kontrollørene. For å dekke opp for økte kostnader for kommunen som følge av endringsforslagene, er det foreslått å innføre et søknadsgebyr på kr 8000. Rådmannen mener dette er akseptabelt som et gebyr for nye søknader og ved ny bevillingsperiode, men at gebyret må settes lavere for søknader om endringer i eksisterende virksomhet.

Sarpsborg kommune har følgende kommentarer til høringen.

Ny § 5-1

Forslaget om at kontrollørene må ha bestått kunnskapsprøve i alkoholloven støttes. Dette vil sikre at kontrollørene har nødvendige kunnskap som skal til for å gjennomføre en god kontroll.

Ny § 5-4

Sarpsborg kommune er uenig i kravet om at prøvene må avlegges elektronisk. Kommunen har per i dag verken egnede lokaler eller utstyr og et slikt krav vil føre til mer administrasjon og økte kostnader for kommunene.

Et slikt krav vil sannsynligvis også føre til et dårligere tilbud for de som ønsker å avlegge prøven. Per i dag avholder Sarpsborg kommune prøver en gang per måned med normalt 8-15 kandidater. Med økte kostnader og administrasjon må kommunen vurdere hyppigheten av prøvene og det vil kunne føre til et dårligere tilbud for næringen. Det er en del bevillingshavere som ønsker at ansatte skal avlegge kunnskapsprøve som et ledd i opplæringen, selv om de ikke skal være styrer eller stedfortreder.

Ny § 6-1

Sarpsborg kommune stiller seg bak innføring av et søknadsgebyr for salgs- og skjenkebevillinger på 8.000 kr. Et slikt gebyr bør gjelde for nye søknader og ved ny bevillingsperiode hvert fjerde år.

En innføring av gebyr vil kunne hindre fiktive eierskifter, men det vil også kunne virke motsatt, at man unngår å melde fra om endringer for å unndra gebyret. Sarpsborg kommune mener derfor at særlig gebyr for søknader som kun gjelder skifte av styrer og/eller stedfortreder må settes lavere enn 8.000 kr.

Søknadsgebyret kan ikke gjøres gjeldende ved søknader om enkeltarrangement og ambulerende bevillinger. Kommunen ønsker å legge til rette for arrangementer, konserter og lignende og det må være valgfritt for kommunene om det skal kreves søknadsgebyr. Små, åpne arrangementer som krever bevilling som enkeltanledning har ikke inntjening som forsvarer et søknadsgebyr på kr 8000. Omsetningsgebyret som beregnes i forhold til omsatt mengde alkohol er mer rettferdig. Noen enkeltanledninger er av en slik størrelse at det bør kreves søknadsgebyr, men dette må være opp til kommunens skjønn.

Sarpsborg kommune har til tider utfordringer med at det søkes bevilling svært sent, på tross av at det for ambulerende bevillinger er satt en søknadsfrist på 3 uker før arrangementet. Det bør derfor åpnes for å ilegge ekstra gebyr for behandling av søknader innkommet etter fristen.

Ny § 9-5

Det foreslås satt krav om at kontrollørene må presentere seg etter utført kontroll der hvor det ikke finnes avvik. Dette reduserer muligheten til kontrolløren til å være anonym på et senere tidspunkt. Dersom skjenkestedet ønsker en oversikt over utførte kontroller på stedet, kan dette fås ved henvendelse til kommunen.

Ny § 10-2

Sarpsborg kommune er kritisk til at prikktildelingssystem skal være eneste tillatte sanksjonssystem. Vi deler ønsket om et effektivt sanksjonsregime vedrørende brudd på bestemmelsene i alkoholoven, alkoholforskriften og kommunale retningslinjer / bevillingsvilkår. Vi ser også behovet for at bevillingsmyndigheten pålegges å sanksjonere i noe større grad enn dagens regelverk gjør. Vi støtter derfor ideen om at kommunene pålegges å ha et gjennomtenkt sanksjonsregime hvor det kreves en viss grad av normalreaksjon for gitte brudd på lovgivningen, særlig de av mer alvorlig karakter. Et prikktildelingssystem er et system som tilfredsstillende dette ønsket. Vi ønsker imidlertid at det også åpnes for andre typer sanksjonsregimer og ikke kun prikktildeling, men som samtidig ivaretar kravet om sanksjon.

Gjennom MAKS-samarbeidet har kommunene Fredrikstad, Sarpsborg og Hvaler utarbeidet felles sanksjonsreglement for brudd på alkoholoven. Her er det beskrevet normerte reaksjoner på ulike avvik basert på alvorlighetsgrad. Reglementet åpner for større skjønn enn et prikktildelingssystem som oppleves veldig matematisk og firkantet. Kommunene har et godt samarbeid med blant annet bransje, politi og skjenkekontrollør og frykter at samarbeidsklimaet over tid blir oppfattet som mindre viktig og dermed dårligere med et mer rigid regelverk. Per i dag, så premieres de seriøse stedene som jobber aktivt for å hindre nye avvik og viser vilje og evne til å endre driften, med at de unngår inndragning. Sarpsborg kommune anser dette som viktig for å sikre et trygt uteliv. Samtidig så vil steder som ikke ønsker å gå i dialog eller viser vilje og evne til endringer få inndratt sin bevilling. Dette har fungert godt de seneste årene. Sarpsborg kommune er ikke i mot at i forskriften tilrettelegges for et prikktildelingssystem, men det bør være valgfritt for kommunene å benytte dette.

Det er i høringsutkastet spesielt bedt om tilbakemelding på nivået på prikkbelastningen. Sarpsborg kommune har foreslått endringer i dette.

Ny § 10-3

*Følgende overtredelser fører til tildeling av **åtte** prikker:*

- Salg og skjenking til mindreårig, jf. alkoholoven § 1-5 andre ledd. *Det bør fremkomme at det er direkte salg- og eller skjenking som medfører 8 prikker.*

I tillegg bør følgende forhold medføre tildeling av åtte prikker:

- Oppbevaring med formål om omsetting, salg eller skjenking av alkohol som er ulovlig innført eller tilvirket.
- Brudd på plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholoven §§ 3-2 og 4-3 (For eksempel krav om gjennomført Ansvarlig Verts kurs innen en gitt tidsfrist.)

*Følgende overtredelser fører til tildeling av **fire** prikker:*

- Salg og skjenking til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. alkoholforskriften §§ 3-1 og 4-1 første ledd. Her må grad av beruselse og type salg/skjenking vurderes. Alvorligere tilfeller med fare for liv og helse bør føre til åtte prikker.
- Brudd på salgs- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholoven § 3-7 og 4-4. Det bør differensieres på om det er snakk om fem minutter eller en time.

I tillegg bør følgende overtredelser føre til tildeling av 4 prikker:

- Brudd på plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholoven §§ 3-2 og 4-3 For eksempel manglende pålagt vakthold.
- Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg i skjenkelokalet samtidig, eller det gis adgang til lokalet til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. alkoholforskriften § 4-1 andre ledd
- Gjentatte mangler ved bevillingshavers system for internkontroll, jf. alkoholoven § 1-9, jf. alkoholforskriften kapittel 8 og 9
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. alkoholforskriften kapittel 6
- Manglende betaling av omsetningsgebyr innen kommunens frist, jf. alkoholforskriften kapittel 6

*Følgende overtredelser fører til tildeling av **to** prikker:*

- Sarpsborg kommune mener det bør være «gjentatte» brudd på reklameforbudet, jf. alkoholoven § 9-2, jf. alkoholforskriften kapittel 14, som medfører to prikker.

*Følgende overtredelser fører til tildeling av **én** prikk:*

- Brudd på plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholoven §§ 3-2 og 4-3 bør kunne gi flere prikker avhengig av vilkåret.
- Første gangs brudd på reklameforbudet, jf. alkoholoven § 9-2, jf. alkoholforskriften kapittel 14 bør føre til tildeling av en prikk.

Ny § 10-4

Det vises til formuleringen «Dersom det foreligger helt spesielle eller svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av §10-3 og svært skjerpene omstendigheter kan medføre flere prikker.» Sarpsborg kommune mener dette er for strengt og gir lite rom for tolkning av den enkelte situasjon.

Med hilsen

Lene Gunstrøm
Rådgiver
Enhet kommunikasjon og service